Van beekherstel naar landschapsherstel?

Beken en erfgoed

Hans Renes, UU/VU, j.renes@uu.nl

Kaart van de Barneveldse Beek bij Stoutenburg, 1871. Archief Eemland, kaart 125.

`Het vraeiste en raerste in Hollandt is eene levendige beeck te hebben.'

Advies van Johan Maurits van Nassau (1674) voor de tuin van Zorgvliet.

De Reusel in 1970 en 1984

Foto's: Noud Aartsen. In: Brabants Landschap nr 185 (winter) 2014, p. 62

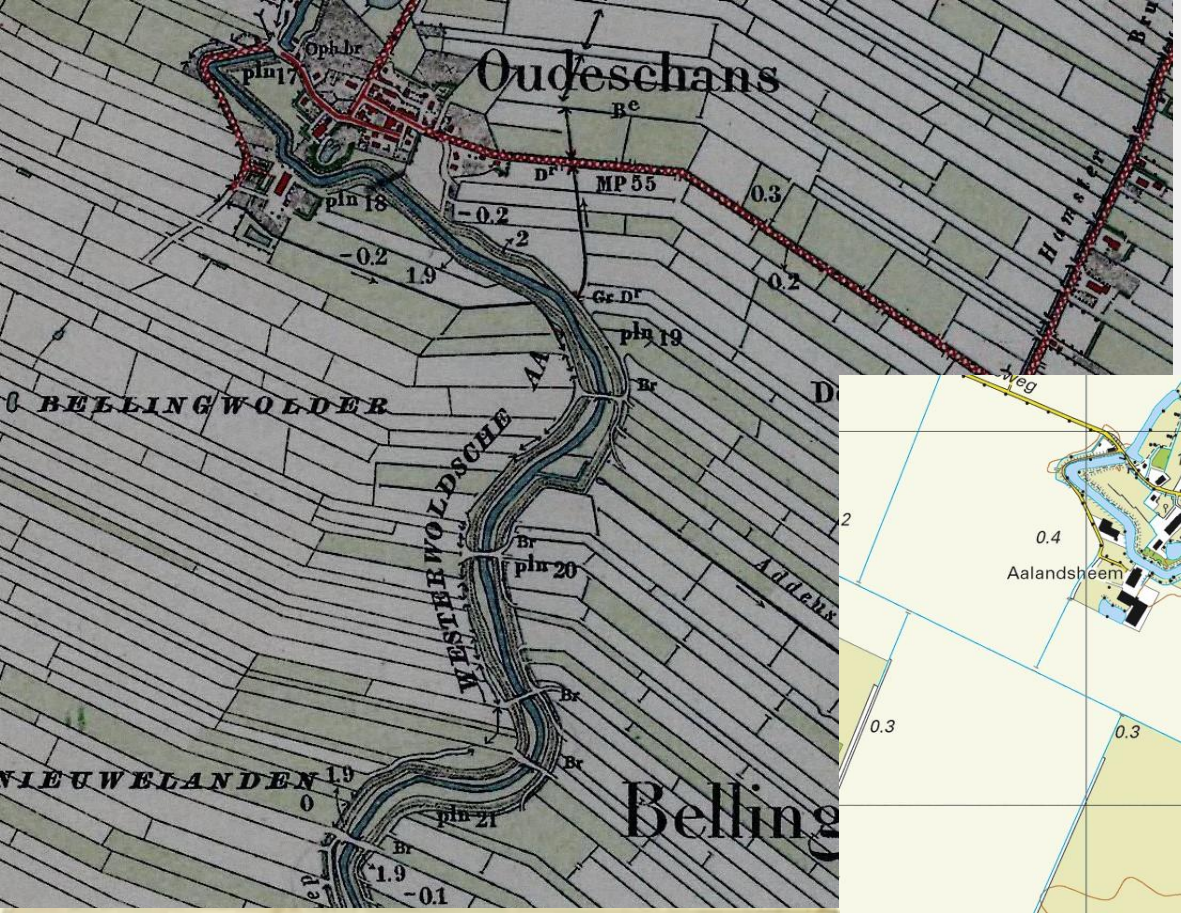
Oudeschans
BELLINGWOLDER
WESTERWOLDSCHE AA
NIEUWELANDEN
Bellingw
MP 55
pln 17
pln 18
pln 19
pln 20
pln 21
Oph.br
Hamster

Westerwoldsche A bij Wedde

Oudeschans
Aalandsheem
Oudeschanskerweg
Hamsterweg
Bellingwolderbos
De Grenshof
IJsbaan
Magnuskerk
Tweekarspelenweg
Nieuwland

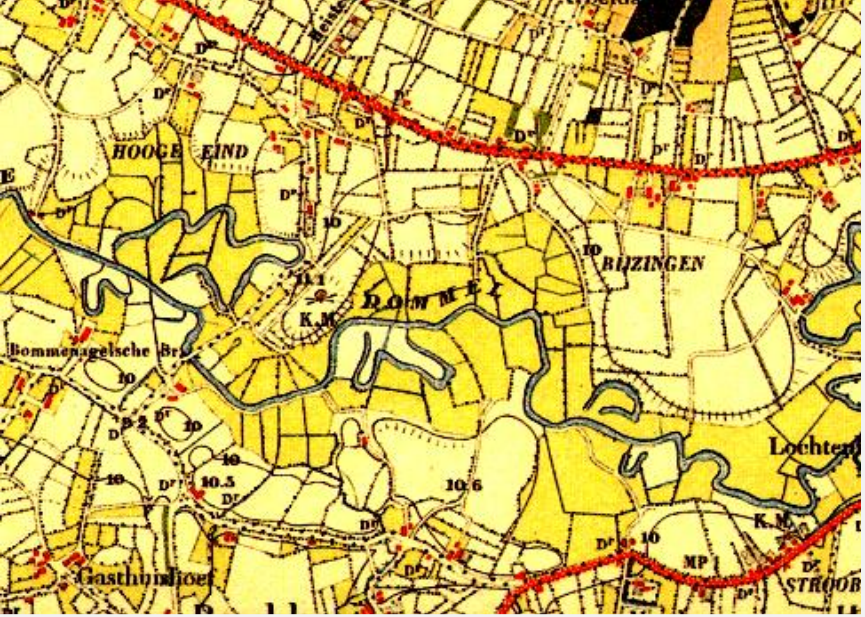

De Dommel

De omgeving van Almelo

Omgeving Nijkerk, Noord-Veluwe

De Bijloop en de IJzermolensche Vaart bij Rijsbergen

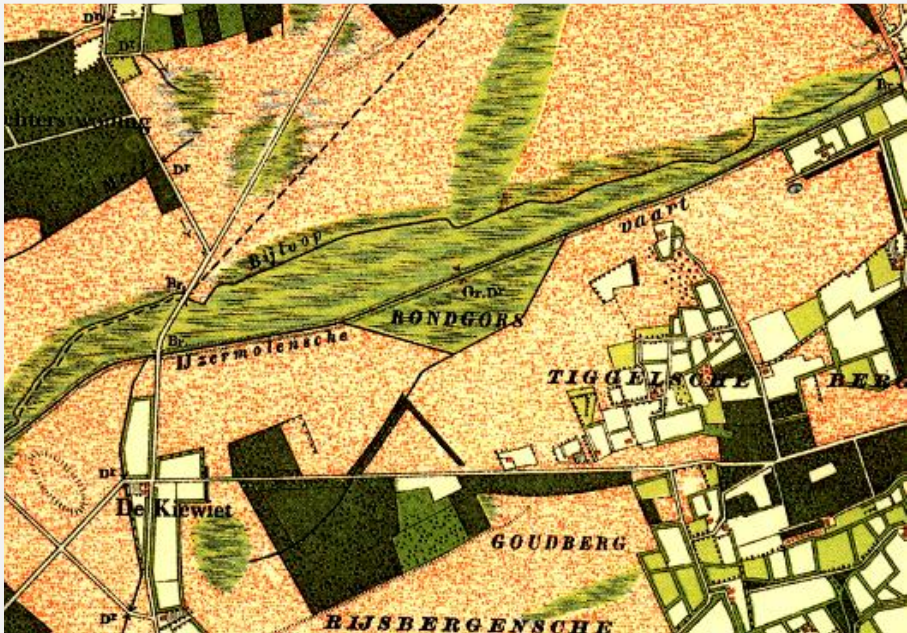

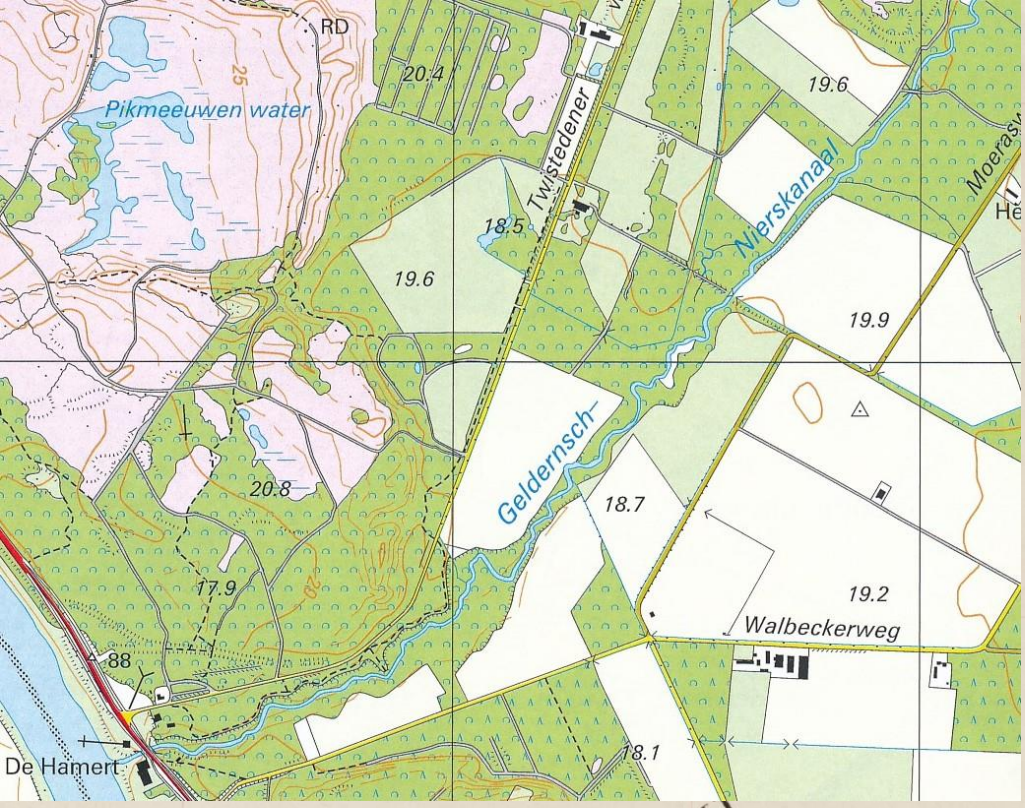
RD
Pikmeeuwen water
20.4
19.6
Twistedener
18.5
Nierskanaal
19.6
19.9
Geldernsch-
20.8
18.7
17.9
19.2
Walbeckerweg
88
De Hamert
18.1

Section H.
Canal de Gelder
op den hamer
5 cm

2009
1819-1829
(Huguenin)
1900
Agter Broek
De
Rieve

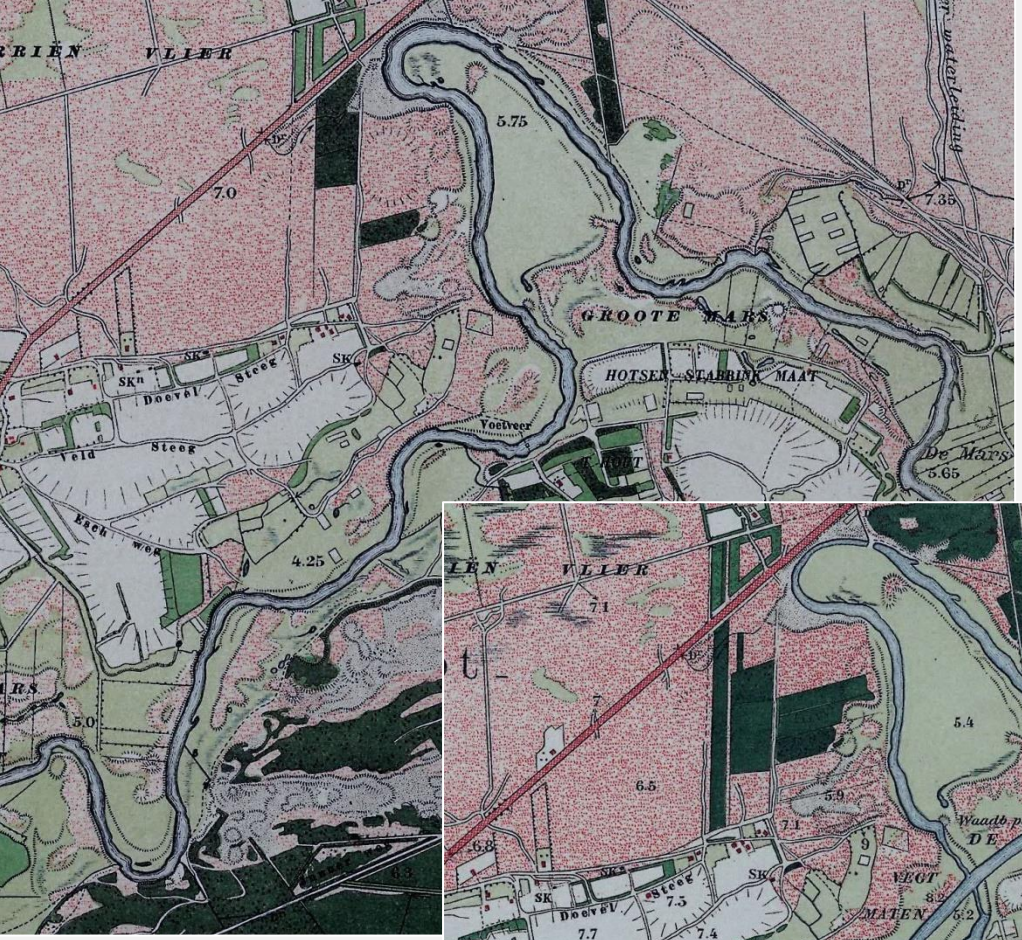

1896

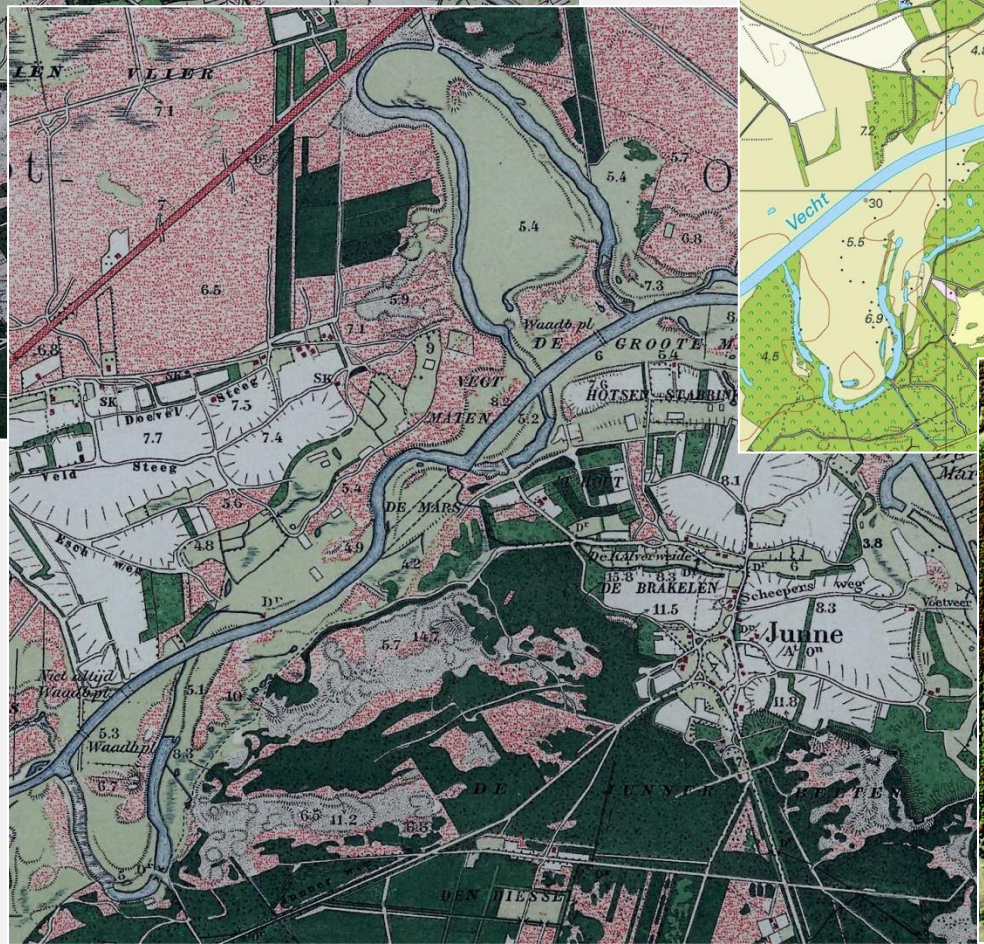

1908

2014

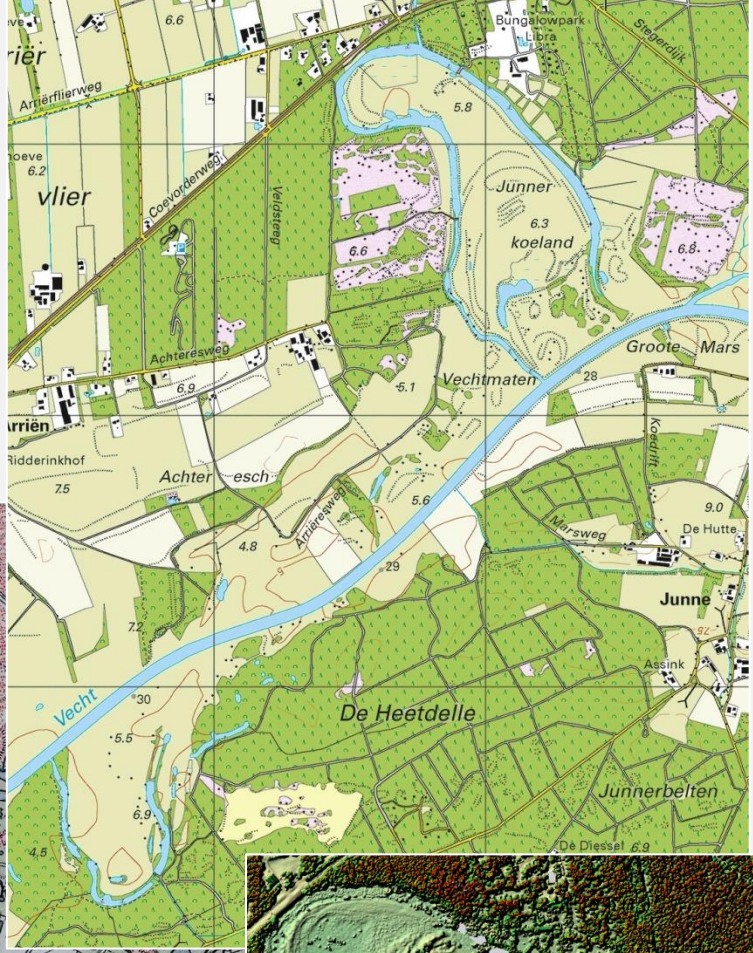

bovenste deel.
Kreek Kemden

Sichem
51
52
56
54
Van Sichem
dijck

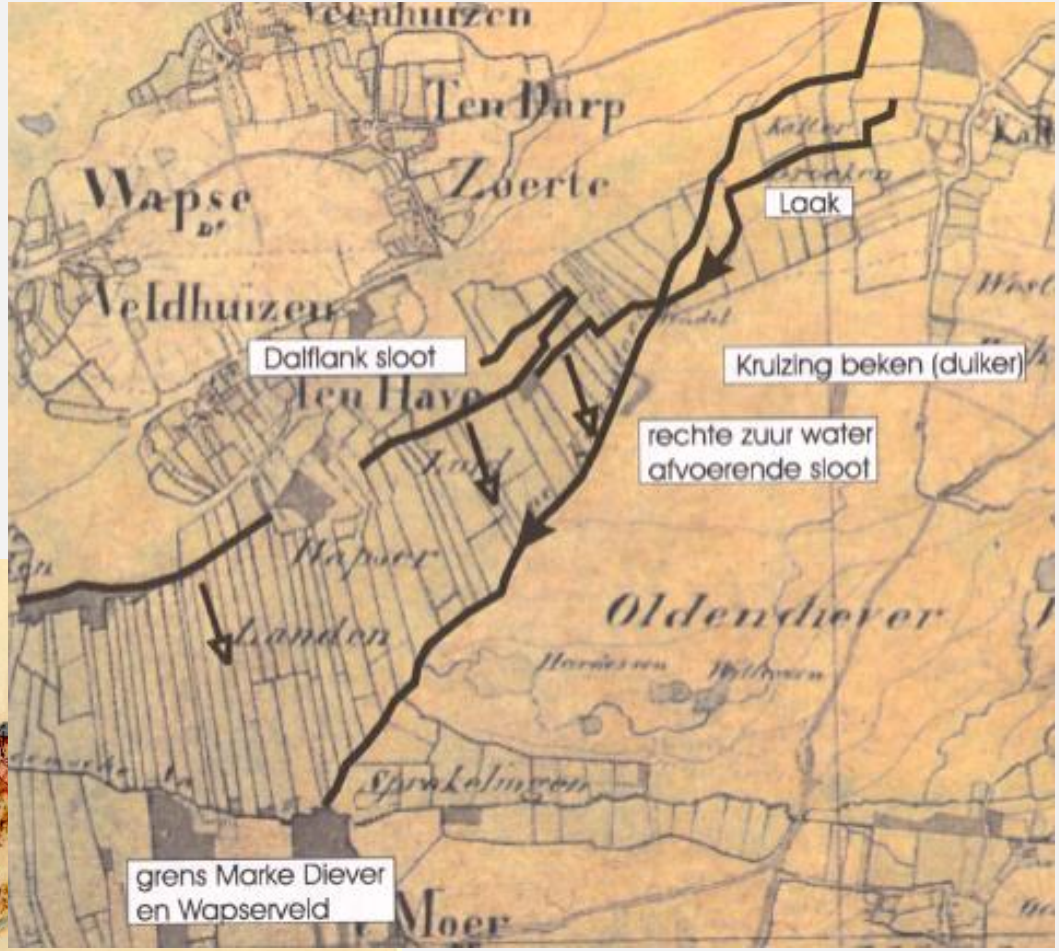
Veenhuizen
Ten Darp
Wapse
Zoerte
Veldhuizen
Ten Have
Oldendiever
Moer
Laak
Dalflank sloot
Kruizing beken (duiker)
rechte zuur water
afvoerende sloot
grens Marke Diever
en Wapserveld

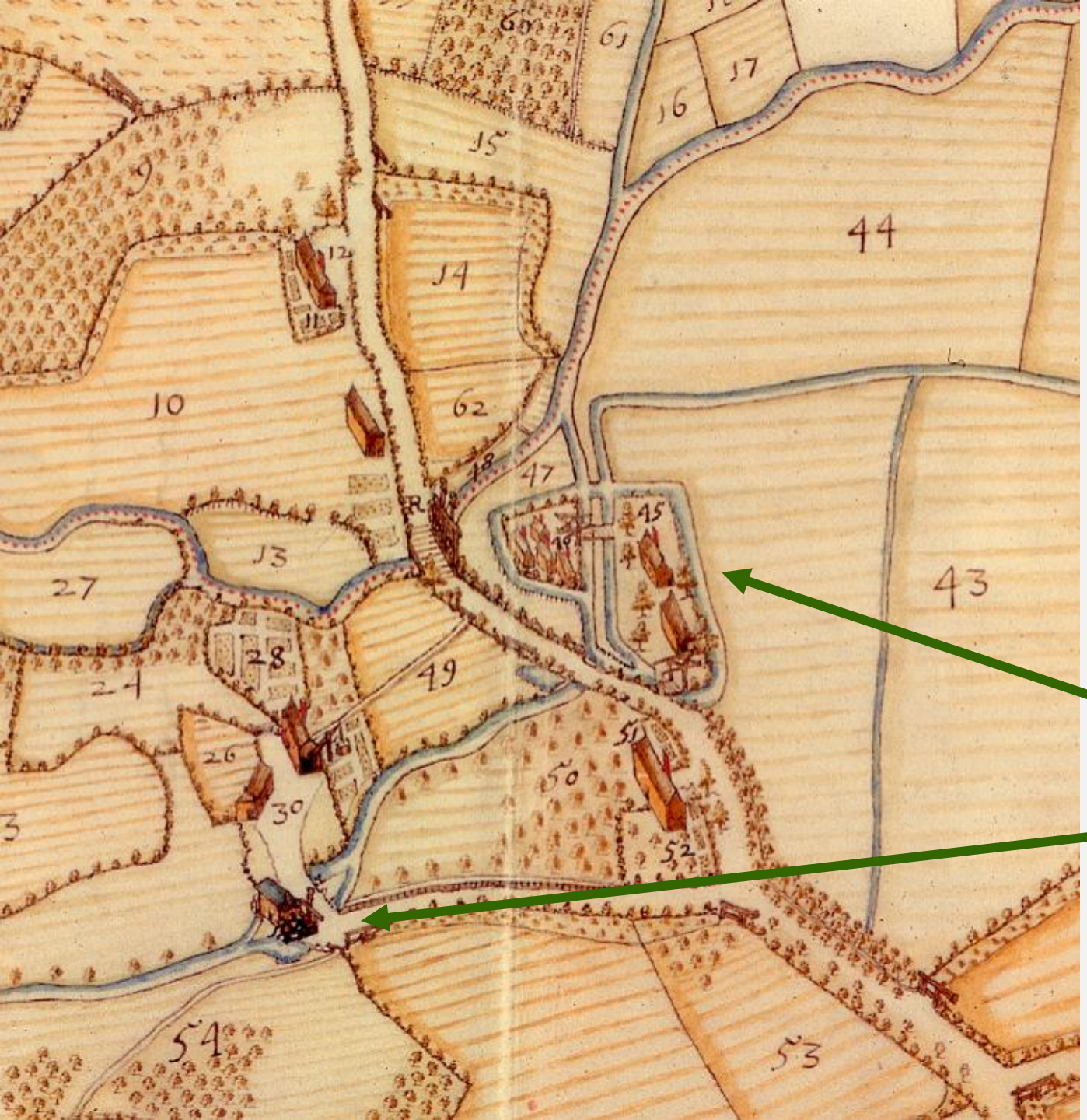

De omgeving van Blarendonk in het kaartboek van Averbode (1650-1680).

Duidelijk zijn de vele activiteiten in het beekdal

Grote en Kleine Schans

Watermolen

- Graanmolen
- Papiermolen
- Oliemolen
- Kopermolen
- Overig

1600

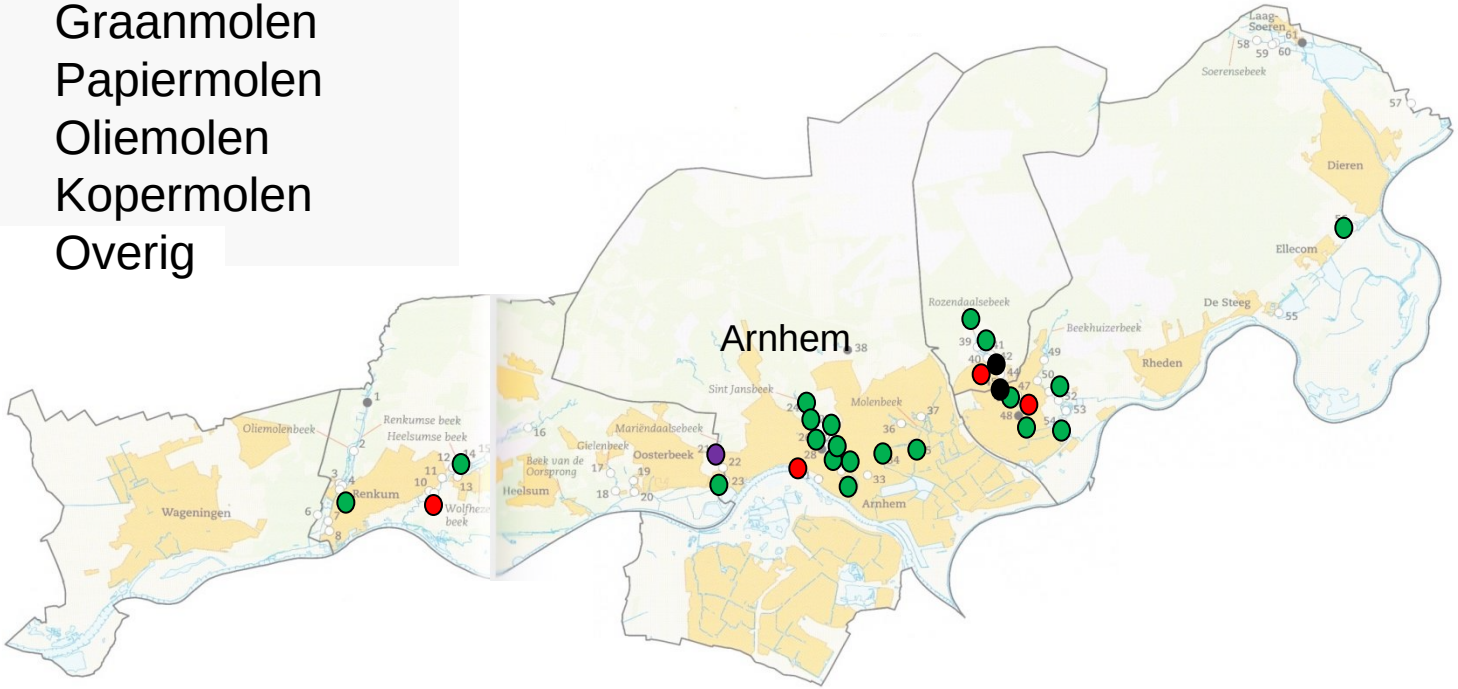

1650

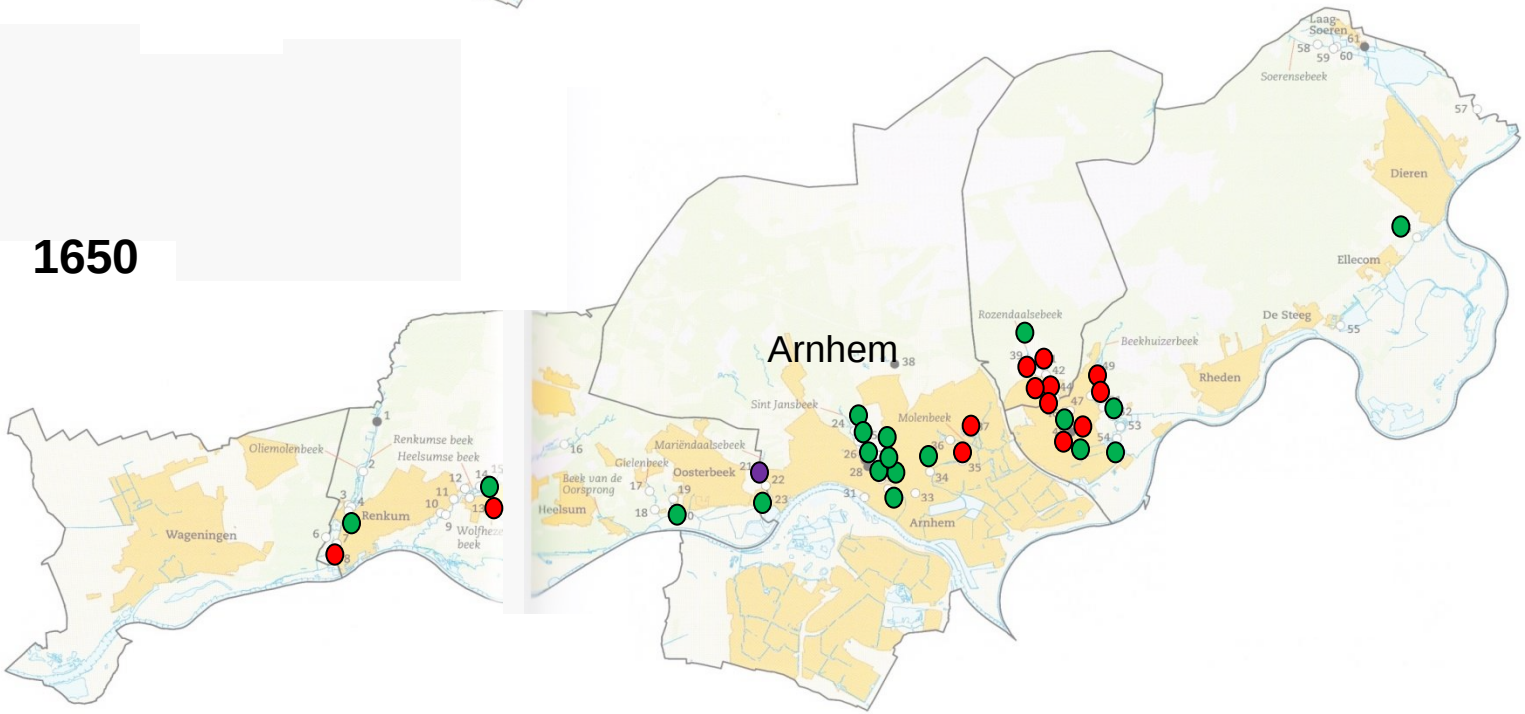

Graanmolen
Papiermolen
Oliemolen
Kopermolen
Overig
T Tuinornament

1740

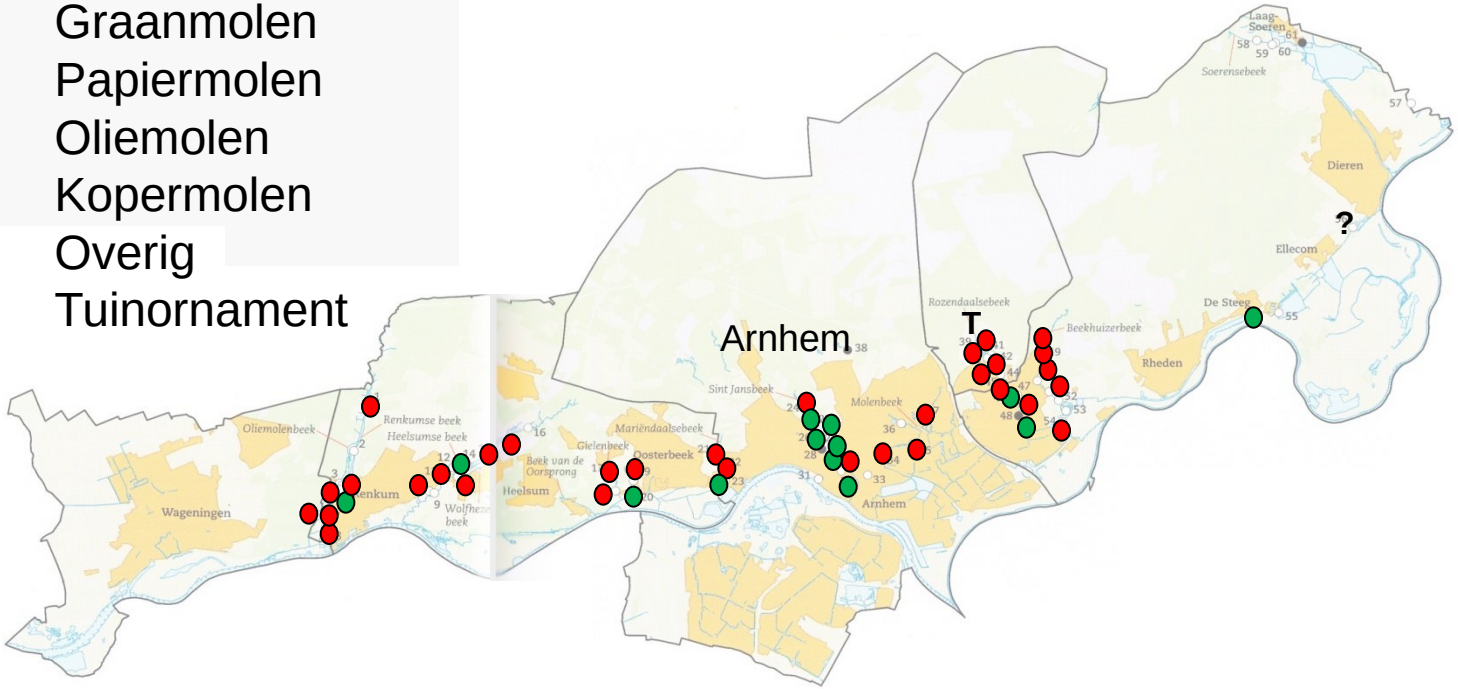

1850

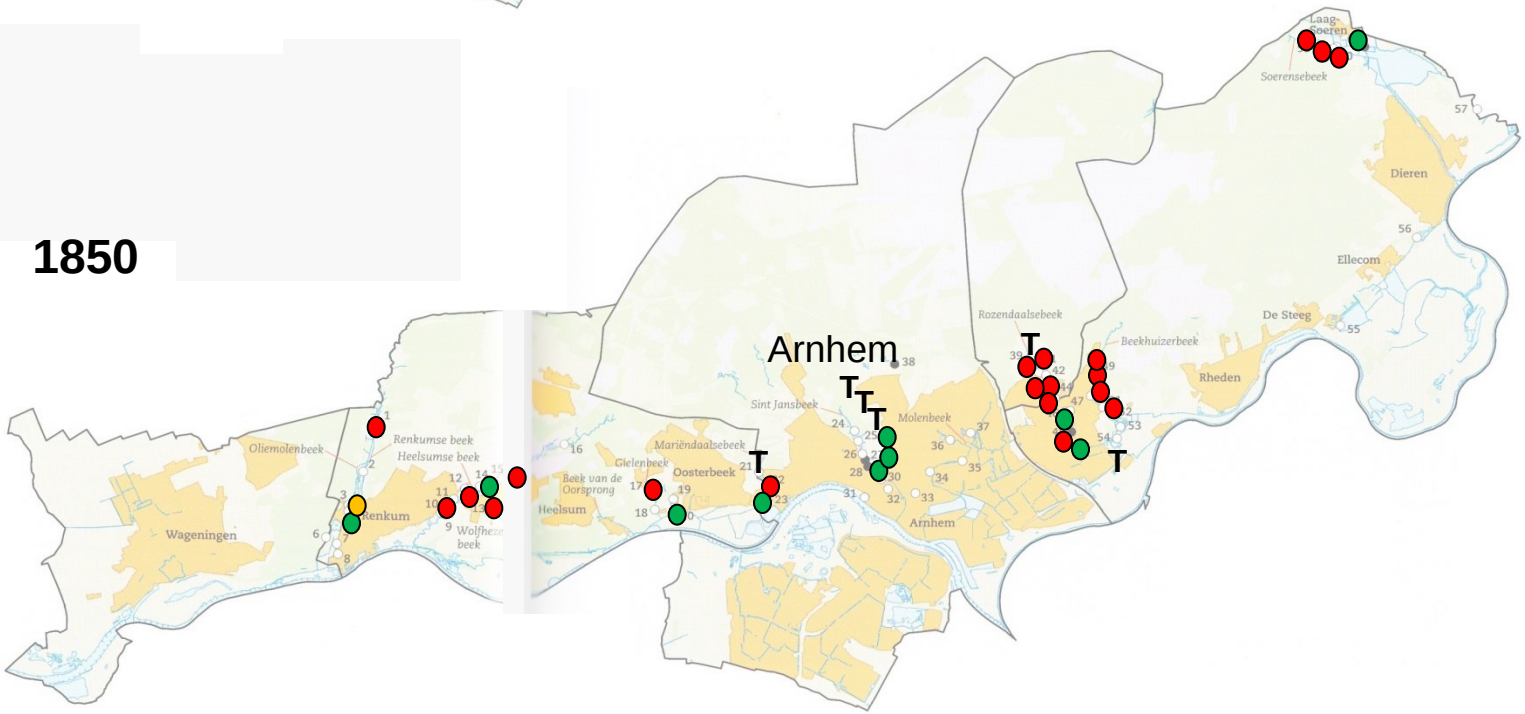

De Cannenburg, Vaassen (F. Beyerinck, 1761)

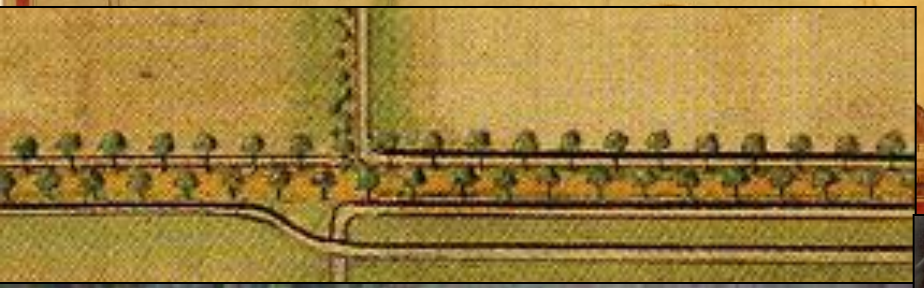

De Belverse Akkers (Haaren, Brabant)

Romeins grafveld

knuppelbrug

dries

Belverse Akkers

Mogelijke Romeinse bewoning

Watermolen

Bron: J.A.M. Roymans, RAAP-rapport 722

N295
Körbusch
29.8
30.5
29.8
Arnelbergweg
't Hout
31.7
Geleenbeek
30.2
Katsbek
33.0
31.3
Overslagweg
Wolfrath
32.7
Geleenbeek
33.0
33.9
Susterder Weg
32.8
Roode
Mouwweg
34.8
Vloedgraaf
Gp 309a
Beek
35.1
Isenbruch
Altaarw
Roosteren
De Berg
Roode beek
Geleen-beek
Vloed-graaf
Gebroek
Gp 309b
Gp 310
33.6

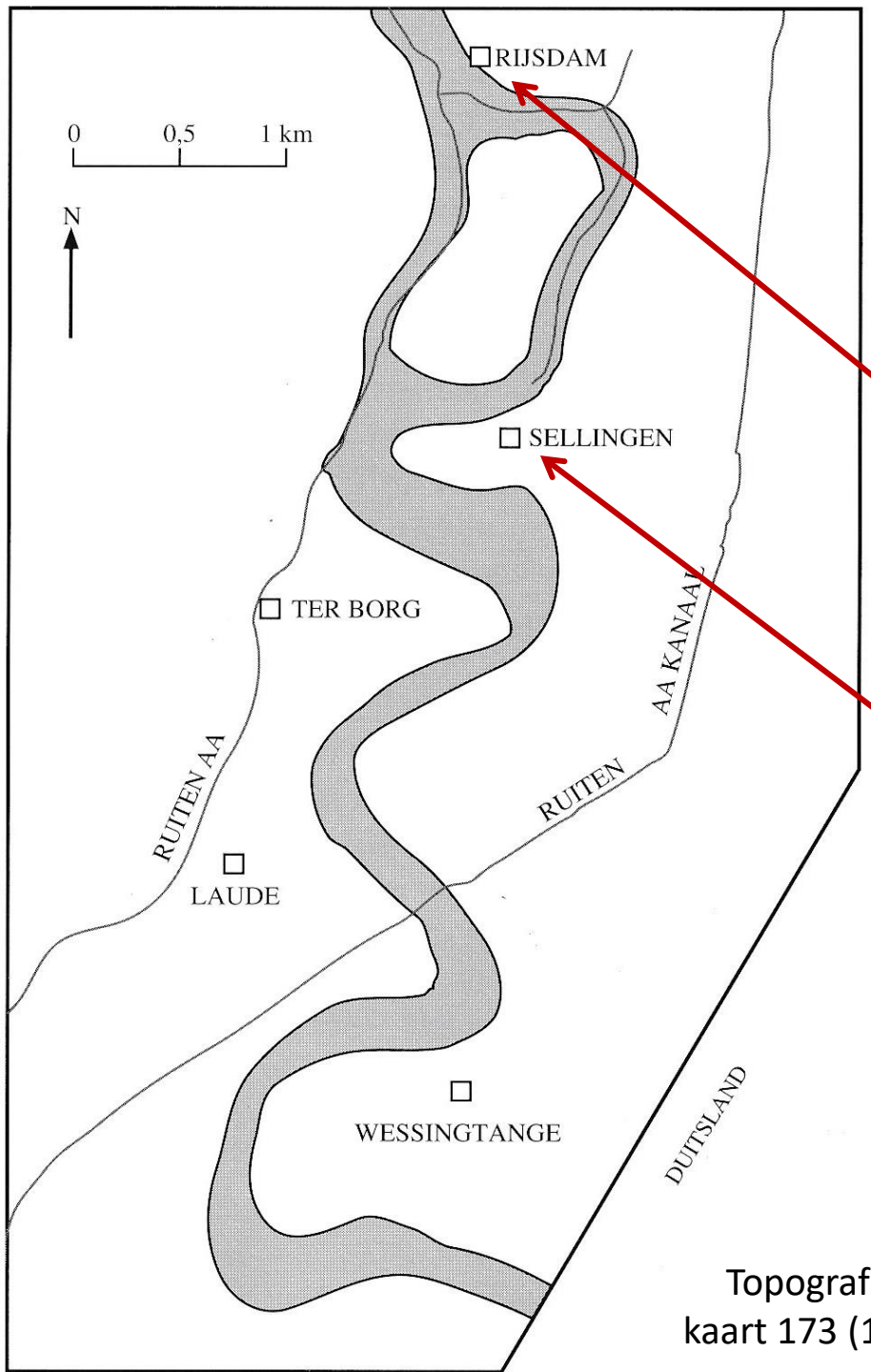

Topografische kaart 173 (1905)

Gemeente
Vlagtwedder Veldhuis
Renneborg
Pottenberg
Weende
DOENE
ESCH
VELD
HUIZER
ESCH
OOSTER
Ruiten
BERG
AKKERS
DOBBEN
KOOL
LANGE
AKKERS
AKKERS
STREYGEN
HOORN
AKKERS
RONDE
AKKERS
ZOERT
SPINBERG
ZUID

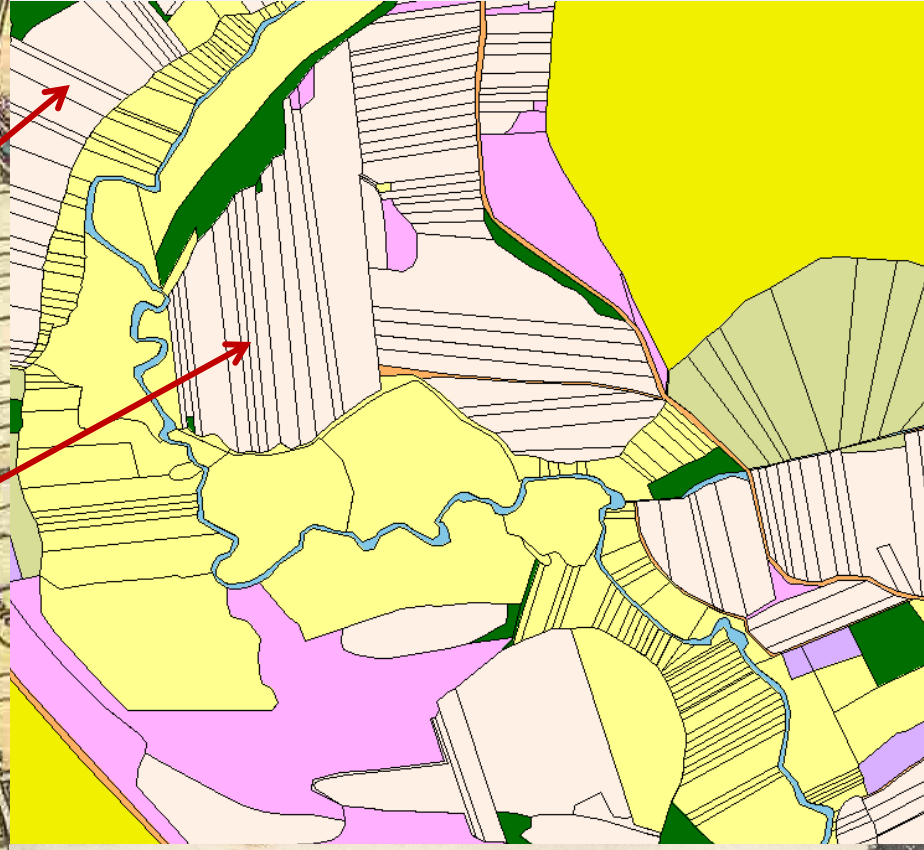

Uitg. J. Bakker. Drieborg.
Ruiten Aa kronkeling door de heide bij Ellersinghuizen.

1902 / 1916

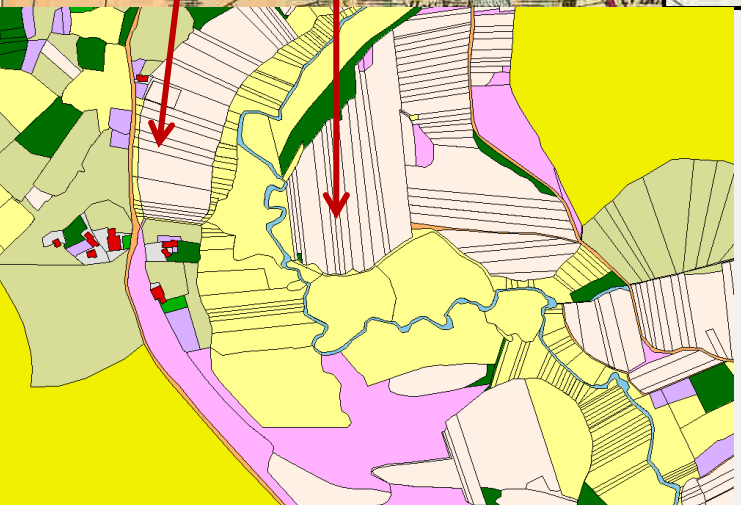

Boven: Weende (Groningen) in 1902/1916, 1982 en 2005

Links: 1832

Maïs tot aan de gekanaliseerde beek: een verdroogd landschap met een vervaagde structuur

Hoe zoek je een beek terug.
Het woord meander, een trage
lus in de taal. Of de schoolplaat
van ooit met de boomstammen brug,
de rimpelende schaduw, de zweedse
kornoelje op de oever, zevenster, orchis,
de te blauwe ijsvogel. Of toch
op de oudste kaarten, Aa fluvi?

Willem van Toorn, 1994

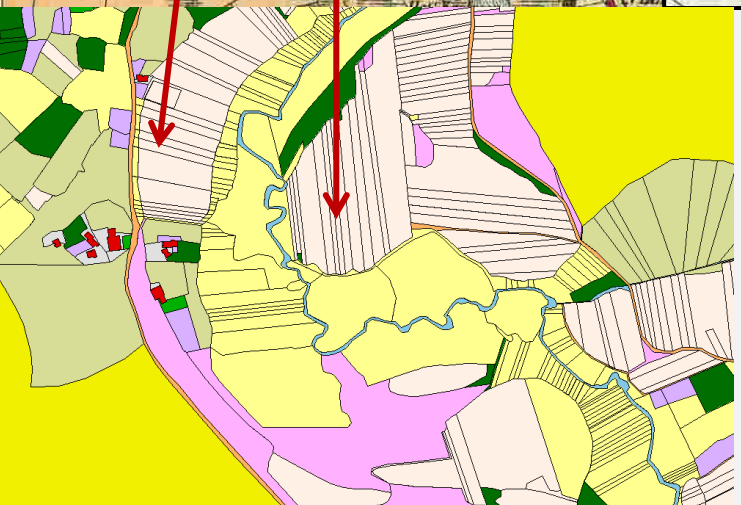

Boven: Weende (Groningen) in 1902/1916, 1982 en 2005

Links: 1832

De Kleine Beerze tussen De Logt en Spoordonk (boven: 2005)

Ik dank u voor uw aandacht

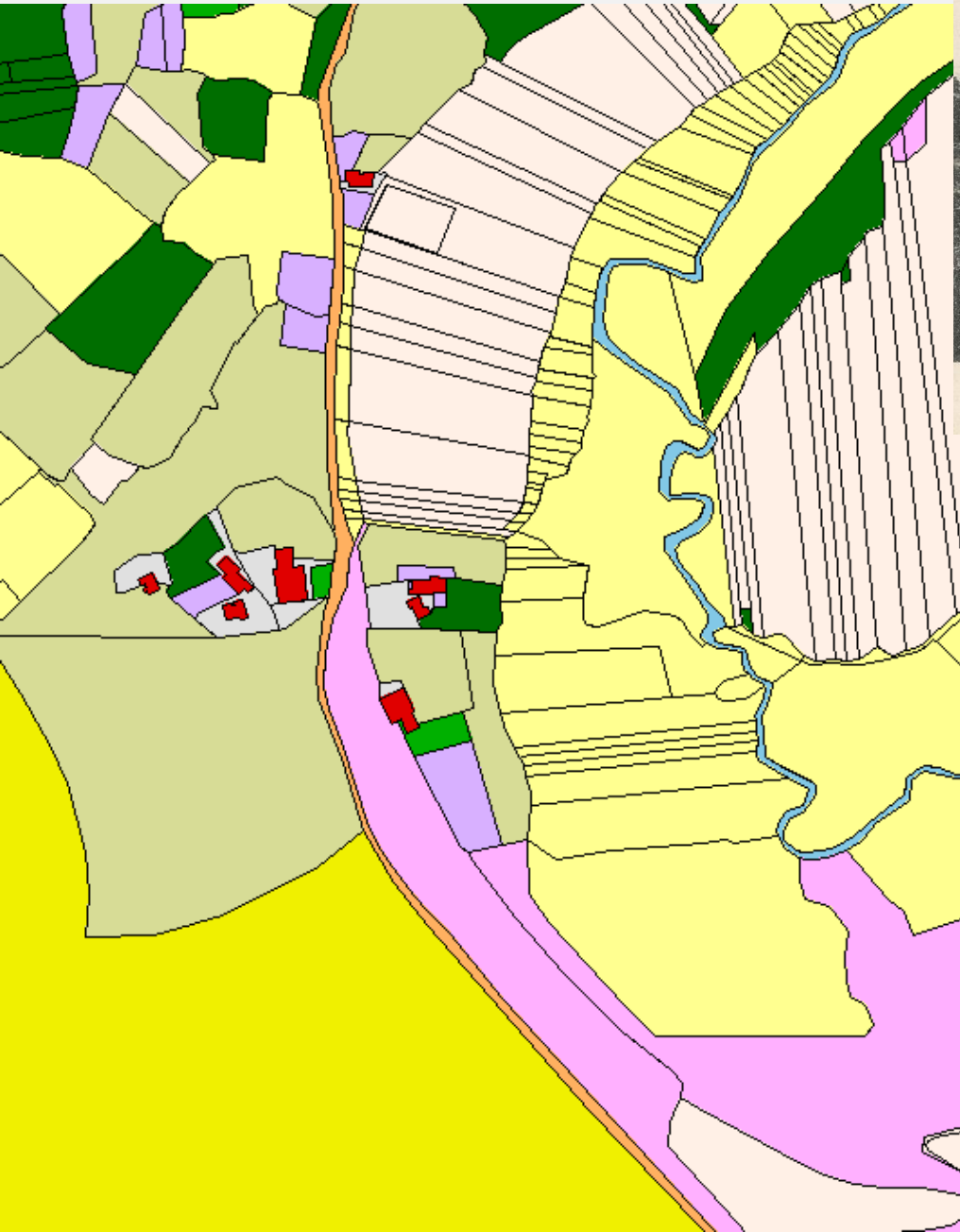

Uitg. J. Bakker. Drieborg.
Ruiten Aa kronkeling door de heide bij Ellersinghuizen.

Kanalisatie van een beek in de ruilverkaveling Mierde.

EU –

- Habitat Directive
- Bird Directive
- Nu Natura 2000

NL –

- Flora & Fauna Wet
- Natuurbeschermingswet
- Boswet
- Nu Natuurwet

- Rode lijsten

- Natuur beleidsplan

- Milieu beleidsplan

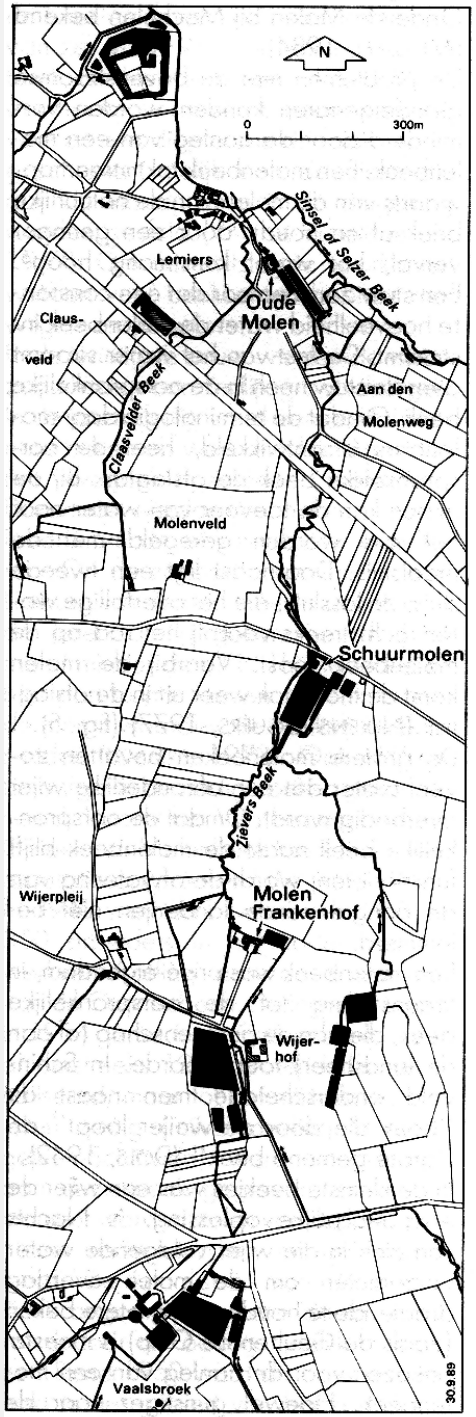

■ Kasteel/omgracht huis ◌ Molen 14 Beek (breedte in voet)

1896

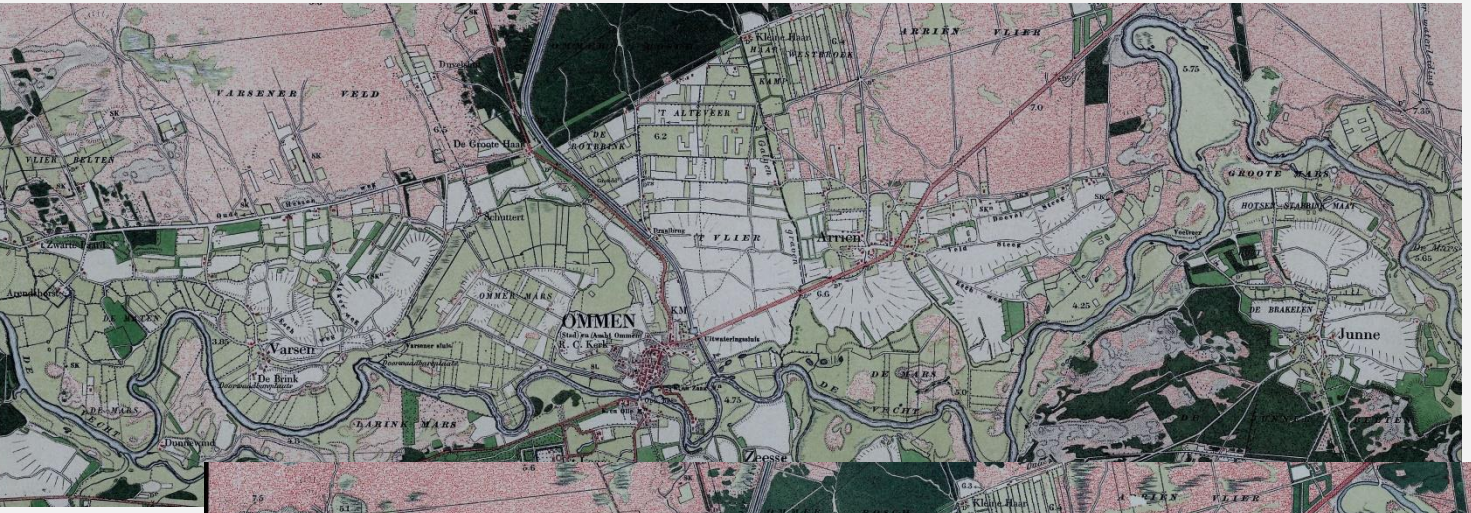

1908

2014

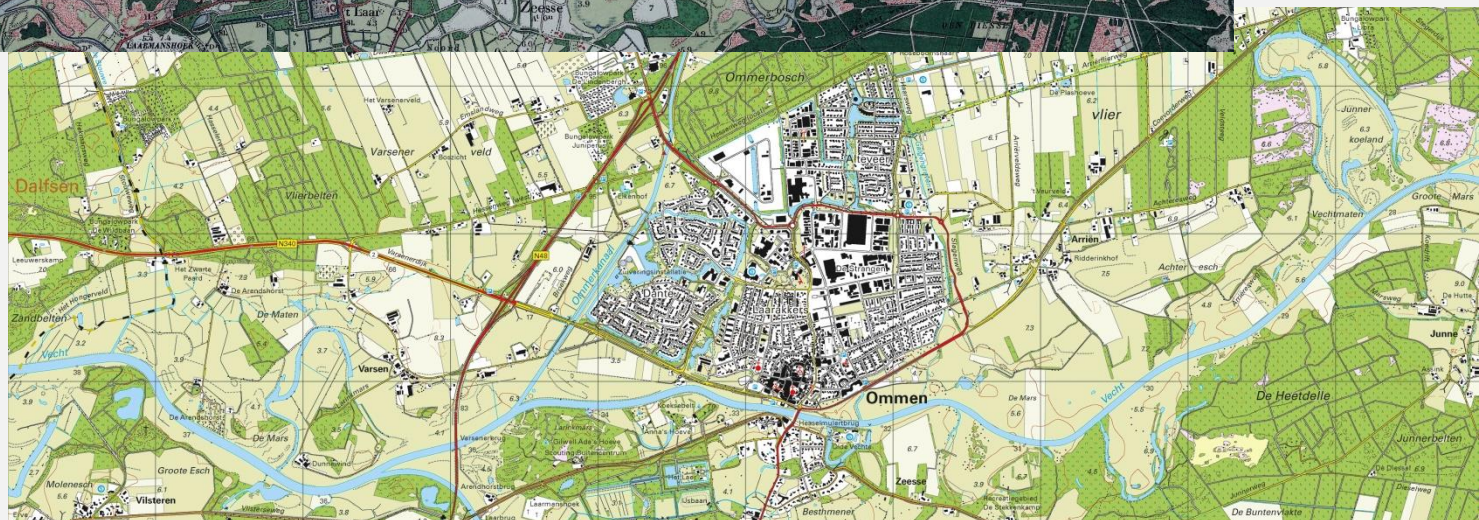

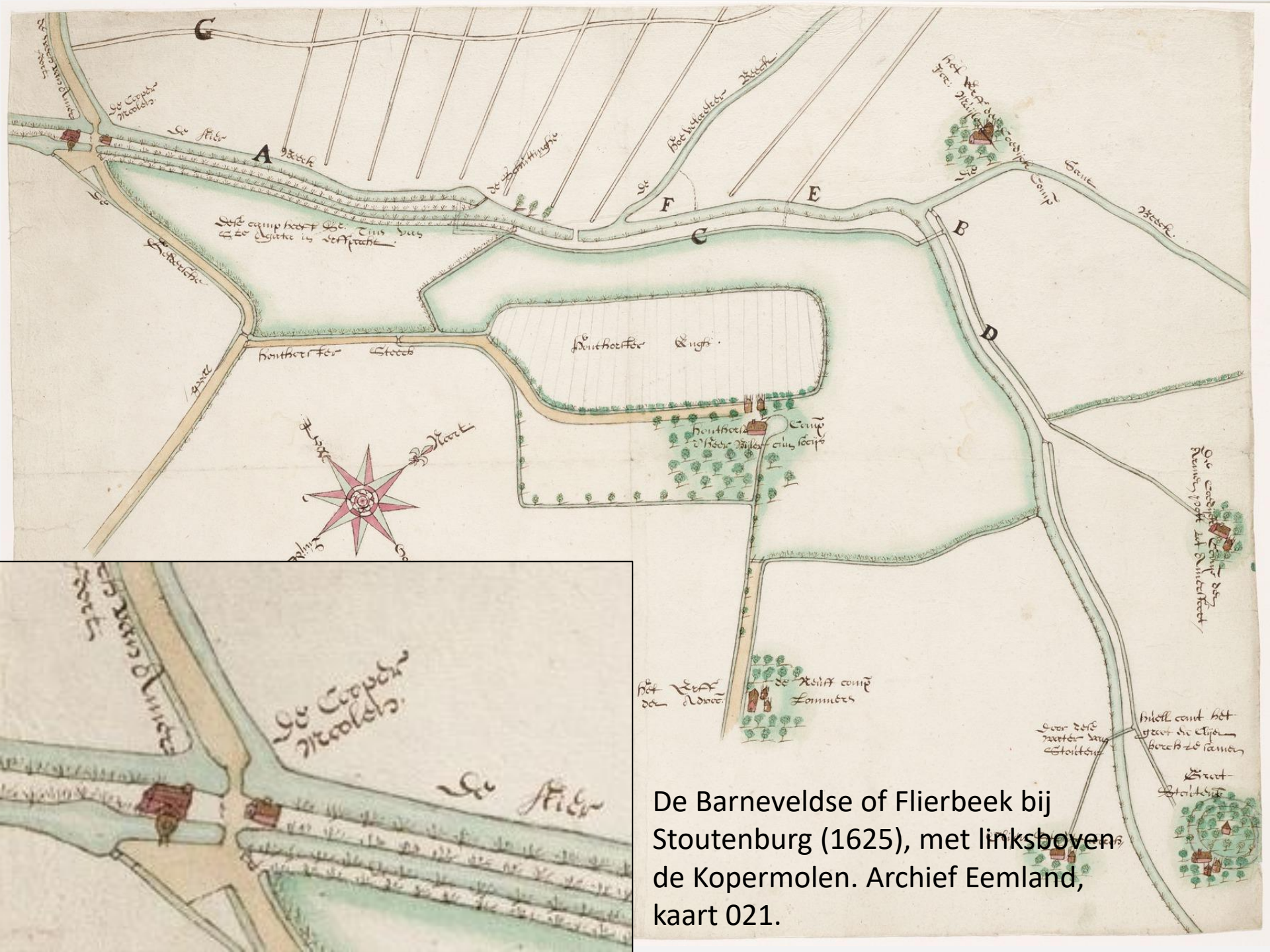

De Barneveldse of Flierbeek bij Stoutenburg (1625), met linksboven de Kopermolen. Archief Eemland, kaart 021.